

свої завдання, вірші, загадки. Творчі, пізнавальні, інтелектуальні здібності, як і інші здібності людини, вимагають постійного тренування. Завдання вчителя – навчити дитину мислити, розбудити здібності своїх учнів, виховувати в них сміливість думки і впевненість у тому, що вони розв'яжуть кожну задачу, у тому числі і творчого характеру. Саме на формування критичного мислення і спрямована Концепція Нової української школи.

Отже, узагальнюючи аналіз педагогічної спадщини В.Сухомлинського, можна зробити висновки про те, що умовами організації розвитку творчих здібностей молодших школярів є естетичне предметно-розвивальне середовище, багатство життя шкільного колективу, творча, гуманна особистість учителя, різноманітні організаційні форми реалізації змісту (спілкування, навчання, праця, гра). Від учителя залежить формування творчої особистості молодшого школяра.

Література

1. Державний стандарт початкової освіти / Учитель початкової школи. – 2018. – №4 (вкладка). – С.1-16.
2. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О.Сухомлинський//Вибрані твори: в 5-ти томах.Т.3. – К. : Радянська школа, 1977. – 670 с.
3. Сухомлинський В.О. Сто порад учителів/ В.О. Сухомлинський//Вибрані твори: в 5-ти томах. - К. : Радянська школа, 1977. – Т. 2.– 419с.
4. Замашкіна О. Ідеї розвивального навчання молодших школярів у педагогічній спадщині В. Сухомлинського / О. Замашкіна // Початкова школа – 2001 – №10. –С. 74-78.

УДК 378:373.2.011.3-051:133.2

КУРИЛО О.Й., СЛИВКА О.В.,
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Висока духовність є суттєвою ознакою української ментальності. Для передавання наступним поколінням духовних надбань, цінностей, культурно-духовних традицій українським народом було розроблено цілісну систему національного виховання, зі своїми педагогічними підходами та традиціями, що сьогодні активно відроджуються в освітньому процесі закладів освіти й виховання дітей та молоді, а також у процесі підготовки педагогічних кадрів.

Погоджуємося з Н.Шевченко, що вивчення питань духовного розвитку особистості у процесі професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти через формування в них національних культурно-духовних цінностей передбачає, насамперед, висвітлення вимог професійної діяльності дошкільного педагога до рівня розвитку його духовної сфери [3, с. 143].

Слід також зазначити, що у професійно-кваліфікаційній характеристиці вихователя ЗДО висуваються особливі вимоги до культурно-духовного рівня цього фахівця, що забезпечує його здатність до розвитку культури особистості і суспільства в різних аспектах, передбачає спроможність аналізувати й

оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової науки й культури, знати рідну й іноземні мови, використовувати навички мовлення та норми відповідної мовної культури; застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на систему індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей, для розроблення й реалізації стратегій і моделей поведінки; опанувати моделі толерантної поведінки та стратегії конструктивної діяльності в умовах культурних, мовних, релігійних та інших відмінностей між народами, різноманітності світу й людської цивілізації [1].

О. Стягунова вважає, що виховання дітей дошкільного віку на ідеях української народної педагогіки ґрунтується на певних передумовах, а саме: історико-педагогічних – звернення вихователів до ідей української народної педагогіки, вивчення в історичній ретроспективі та творче використання в умовах сьогодення найкращих ідей та багатой спадщини провідних педагогів, митців, громадських діячів, які зверталися до вивчення народної педагогіки; соціальних – практичне використання ідей української народної педагогіки в ЗДО з метою збагачення процесів соціалізації, інкультурації, культурного розвитку особистості дитини у дитячому колективі; психологічних – співставлення досвіду народної педагогіки та сучасних психолого-педагогічних досліджень з метою врахування сенситивних періодів, провідної діяльності, вікових новоутворень, зон актуального і найближчого розвитку дошкільника [2]. Отже, майбутній вихователь закладу дошкільної освіти повинен взяти на себе відповідальність не тільки за освітні успіхи, а й за духовно-моральне виховання дитини, гуманізувати процес виховання, що визначається рівнем сформованості духовної культури, ефективність формування якої може бути забезпечена, якщо: духовну культуру розглядати як невід'ємну цінність, яка грає роль згуртовуючого чинника на рівні колективного суб'єкта (педагогічно-студентське співтовариство); вона здійснюється на основі філософсько-антропологічного, гуманістичного, системного, середовищного, особистісно-діяльнісного та соціокультурологічного підходів; дидактико-технологічна підготовка процесу формування духовної культури зумовлена етапами професійної підготовки майбутнього педагога ЗДО, базується на науковому осмисленні вимог соціального замовлення до рівня професійної компетентності фахівця в умовах вищої школи; динаміка формування духовної культури здійснюється через узагальненість соціально-педагогічних явищ і моральних досягнень особистості студента; створені необхідні педагогічні умови, що забезпечують формування духовної культури.

Духовна культура вихователя в значній мірі визначається рівнем його морально-педагогічної підготовки у вищому закладі освіти, прагненням до духовно-морального самовдосконалення. Вона постає, з одного боку, як духовна матриця реального образу педагога (сукупність духовно-моральних здібностей і якостей особистості), а з іншого, виступає як внутрішня культура, що забезпечує саморозвиток.

Концепція формування духовної культури майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти включає наступні положення: для формування духовно-морального типу особистості майбутнього педагога закладу дошкільної освіти істотною виступає соціокультурне середовище; виробляючи педагогічну стратегію формування духовної культури у вузі, слід виходити з розуміння і організації навчальної та позанавчальної діяльності, що характеризуються діалогічністю, формуванням у студентів духовно-моральних переконань, духовно-моральних якостей особистості, почуттів, потреб, усвідомлення свого «Я», «образу педагога закладу дошкільної освіти», «знання майбутньої професійної діяльності в умовах ЗДО»; комунікативний компонент, що включає в себе норми спілкування, бажання співпрацювати, готовність до моральних стосунків.

Література

1. Професійно-кваліфікаційна характеристика вихователя дошкільного навчального закладу на основі компетентнісного підходу [Електронний ресурс] : Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників / Категорія: Проект «Кваліфікаційні вимоги до змісту діяльності педагогічних працівників» у рамках проекту «Рівний доступ до якісної освіти». Режим доступу : <http://oipoppp.ed-sp.net/node/600>
2. Стягунова О.О. Передумови використання ідей української народної педагогіки у дошкільних навчальних закладах [Електронний ресурс] / О. О. Стягунова // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2011. – Вип. 2. – Режим доступу : <http://www.yandex.ua/clck/jsreidir>
3. Шевченко Н. О. Духовний розвиток особистості майбутнього вихователя у контексті вирішення проблеми підготовки національних педагогічних кадрів / Н.О. Шевченко // Теорія та методика навчання та виховання : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [за заг. ред. А. В. Троцько]. – Харків : ХНПУ, 2016. – Вип. 39. – С. 143–150.

УДК 373.29.015.31:316.42

КУРИЛО О.Й., ЦОГЛА Х.В.,
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ

Головною домінантою у сучасній соціокультурній ситуації є соціалізація особистості як результат її соціального розвитку та виховання, досягнення оптимальної форми соціальної активності та компетентності, що дає змогу дитині бути активним перетворювачем власного життя та довкілля, мати право свободи вибору і ставати суб'єктом власної життєдіяльності. Відповідно дошкільному закладу освіти та його колективу відводиться особлива роль – спільно з сім'єю стати провідною соціальною інституцією соціалізації, яка забезпечує запровадження соціально-педагогічного супроводу соціалізації особистості у дошкільному дитинстві, спрямовує на розвиток соціально та індивідуально значущих рис особистості та її успішне функціонування як суб'єкта власної життєдіяльності у суспільному довіллі.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>